Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Навчально-науковий інститут механотроніки і систем менеджменту

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

ДЛЯ ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ кафедри «Трактори і автомобілі»

Затверджено
На засіданні кафедри «Трактори і автомобілі»
Протокол № 3 від 09.10.2019

Затверджено
На засіданні Методичної комісії ННІ МСМ ХНТУСГ
Протокол № 2 від 22.10.2019

Харків 2019

Методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи (дипломної роботи чи дипломного проекту) розроблені на підставі «Положення про кваліфікаційну роботу та кваліфікаційну атестацію студентів Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка». Рекомендовано: Науково-методичною радою університету Протокол № 10 від "23"05 2019 р. Ухвалено: Вченою радою університету, протокол № 9 від "24" травня 2019 р.

©Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка 2019

ЗМІСТ

1. Загальні положення……..... 4
2. Тематика кваліфікаційних робіт ……...… 8
3. Керівництво кваліфікаційними роботами…….. 9
4. Загальні вимоги до структури, обсягу та змісту кваліфікаційної роботи……..... 15
5 Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи ……..... 18
6. Перевірка кваліфікаційних робіт на академічний плагіат та показники оригінальності текстів……. 21
Додатки…… 23

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про кваліфікаційну роботу (КР) та кваліфікаційну атестацію студентів ХНТУСГ (далі - Положення) розроблене на основі законів України "Про освіту", "Про вищу освіту", та з урахуванням Державних стандартів України, міждержавних стандартів, а також Статуту ХНТУСГ, Положення про організацію освітнього процесу в ХНТУСГ, Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти з урахуванням моделей системи менеджменту якості університету, а саме:

– П2-1-05 Науково-методичне забезпечення навчання;

– П2-1-08 Державна атестація студентів.

Положення є нормативним документом ХНТУСГ, який визначає вимоги до структури кваліфікаційної роботи та кваліфікаційної атестації випускників усіх рівнів вищої освіти, підготовка яких здійснюється в університеті.

Положення регламентує обов'язки здобувачів вищої освіти, викладачів, керівництва структурних підрозділів, а також діяльність ректорату, дирекцій ННІ/деканатів факультетів, випускових кафедр з організації підготовки та захисту кваліфікаційних робіт здобувачами освіти.

Дія Положення поширюється на всі форми навчання та на всі навчальні структурні підрозділи університету (ННІ/факультети, кафедри, філії), структури та служби управління навчальною діяльністю (ректорат, дирекції ННІ/деканати факультетів), керівників та консультантів кваліфікаційних робіт, рецензентів, голів та членів екзаменаційних комісій.

На підставі цього Положення випускові кафедри розробляють методичні вказівки (рекомендації), які конкретизують вимоги до змісту, обсягу, структури та оформлення кваліфікаційних робіт з урахуванням специфіки спеціальності освітньої програми та майбутньої професійної діяльності випускників.

До Положення додаються узагальнені форми документів з виконання кваліфікаційних робіт випускників університету. При підготовці цих документів доцільно робити вилучення з узагальненої форми стосовно відповідних рівнів вищої освіти, видів кваліфікаційної роботи та форм навчання.

1.1 Види кваліфікаційних робіт

Кваліфікаційна (атестаційна) робота певного рівня вищої освіти – це розроблений студентом відповідно до вимог стандартів вищої освіти комплект документації, який включає текстову та графічну (ілюстративну) частини і на підставі публічного захисту якого рішенням екзаменаційної комісії йому видається диплом про закінчення закладу вищої освіти, отримання певного ступеню вищої освіти та здобуття кваліфікації.

Кваліфікація – здатність особи виконувати професійні завдання та обов'язки. Вона вимагає певного рівня освіти та спеціальної підготовки, визначається через назву професії та зазначається в дипломі відповідного ступеню вищої освіти.

Назва кваліфікації повинна відповідати існуючим нормативним документам системи праці та зберігати своє формулювання в освітній програмі підготовки фахівця, навчальному плані, заліковій книжці студента та в додатку до диплома.

Дипломний проект - це вид кваліфікаційної роботи випускника певного рівня вищої освіти.

Дипломний проект є завершеною інженерною розробкою об'єкта проектування (пристрою, системи, процесу тощо) і передбачає його синтез в найбільш оптимальному варіанті із докладною розробкою певної функціональної частини (елемента, вузла, підсистеми, технологічної операції тощо) з урахуванням сучасного рівня розвитку відповідної галузі, досягнень науки і техніки, економічних, екологічних, ергономічних вимог, а також вимог охорони праці та забезпечення життєдіяльності об'єкта проектування.

Дипломна робота – це вид кваліфікаційної роботи випускника певного рівня вищої освіти метою, головним змістом якої є розв'язання актуальної наукової, науково-технічної, науково-виробничої, науково-методичної або навчально-методичної проблеми (задачі). Вона пов'язана з аналізом (синтезом), теоретичною розробкою актуальних питань, моделюванням (фізичним або математичним), дослідженням процесів, об'єктів, систем у певній галузі науки і техніки.

Для другого (магістерського) рівня вищої освіти дипломна робота має бути закінченим дослідженням певного аспекту наукової (науково-технічної, виробничої, науково-методичної або навчально-методичної) проблеми.

Єдина назва "дипломний проект" або "дипломна робота" для всіх рівнів вищої освіти використовується з двох причин: по-перше, підкреслити основне призначення подібних робіт, пов'язане з тим, що за результатами їх захисту видається диплом відповідного ступеню вищої освіти, а по-друге, забезпечити уніфікованість форм документів щодо кваліфікаційної роботи та кваліфікаційної атестації випускників (титульного аркушу кваліфікаційної роботи, завдання на кваліфікаційну роботу, відгуку керівника, рецензії, протоколів і звітів ЕК тощо).

Форми та вимоги до кваліфікаційних робіт для здобувачів вищої освіти визначаються згідно зі стандартами вищої освіти відповідно спеціальності.

Згідно стандарту вищої освіти, для спеціальності 208 «Агроінженерія», прийнято найменувати за видом кваліфікації: магістр – дипломна робота, бакалавр – дипломний проект.

Згідно проекту стандарту вищої освіти та , для спеціальності 274 «Автомобільний транспорт», прийнято найменувати за видом кваліфікації: магістр – дипломна робота, бакалавр – дипломний проект.

Кваліфікаційні роботи можуть бути класифіковані:

- за практичною спрямованістю:

– академічні (навчальні);

– реальні.

Академічна (навчальна) кваліфікаційна робота передбачає розв'язання студентом навчальних завдань, рішення яких потребує від нього певних знань

та професійних умінь згідно з фахівця вимогами стандарту спеціальності певного рівня вищої освіти.

Реальна кваліфікаційна робота – це така робота, що відповідає хоча б одній із наступних умов:

– тема кваліфікаційної роботи пов'язана з конкретною науково-дослідною роботою кафедри або виконана на замовлення і в інтересах зовнішніх організацій (установ, підприємств, НДІ тощо), підтвердженням чого є наявність відповідно оформленого технічного завдання на кваліфікаційну роботу;

– кваліфікаційна робота виконана на реальному матеріалі, результати проектування доведені до стану, що дозволяє використовувати їх для впровадження в науку, техніку, технології, сучасне виробництво. Підтвердженням цього є наявність або акту про впровадження результатів, підписаного членами повноважної комісії і завіреного печаткою підприємства (організації, НДІ тощо), або запиту підприємства на передачу (на підставі акту про передачу) матеріалів кваліфікаційної роботи;

– за матеріалами кваліфікаційної роботи автором отримані патенти (заяви на патент, прийняті до розгляду), опубліковані статті, отримані зразки матеріалів (виробів), виготовлені діючі макети обладнання тощо;

– в роботі враховані об'єктивно існуючі закономірності роботи машини й окремих її механізмів, що забезпечують працездатність устаткування, використані об'єктивно існуючі матеріали і технологія виготовлення і зміцнення деталей проектованої машини та розроблені конструктивні рішення або методи розрахунку, що є актуальними, економічно доцільними і можуть бути використані на практиці.

- за змістом та галузевою належністю:

– конструкторські – передбачають конструювання та розрахунок нових технічних пристроїв та систем або модернізацію існуючих з метою покращення їх характеристик;

– технологічні – передбачають розробку нових виробництв, технологічних процесів, реконструкцію або технічне переоснащення існуючих підприємств, впровадження сучасних технологій тощо;

– інженерно-економічні – передбачають розробку економічно ефективних виробництв, процесів, систем та заходів щодо управління якістю продукції, управління проектами тощо;

– соціально-економічні – передбачають аналіз соціально-економічних процесів, розробку науково обґрунтованих рекомендацій, спрямованих на їх стабілізацію, гармонізацію та шляхи розвитку.

- за характером виконання:

– індивідуальні;

– комплексні.

Індивідуальна кваліфікаційна робота є найпоширенішим видом і передбачає самостійну роботу студента над темою кваліфікаційної роботи під керівництвом викладача.

Комплексна кваліфікаційна робота виконується, коли тема кваліфікаційної роботи за обсягом та (або) змістом потребує залучення групи студентів однієї або кількох спеціальностей. Залежно від того, які саме

студенти залучаються до такої роботи, вони можуть бути кафедральними, міжкафедральними, міжінститутськими / факультетськими та міжвузівськими. У всіх випадках вони повинні мати логічно завершені та не дубльовані за змістом частини, які виконуються за індивідуальним завданням кожним студентом, та загальну частину, що зв'язує окремі частини до єдиної кваліфікаційної роботи і визначає її комплексність.

1.2 Мета та завдання кваліфікаційної роботи

Мета кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота є завершальною стадією навчання студентів в університеті, головною метою якої є оволодіння методологією творчого вирішення (розв'язання) сучасних проблем (задач) наукового або (та) прикладного характеру на основі отриманих знань, професійних умінь та навичок відповідно до вимог стандартів вищої освіти.

Основні завдання кваліфікаційної роботи:

- систематизація, закріплення і розширення теоретичних знань, отриманих

у процесі навчання за освітньо-професійною, освітньонауковою (надалі освітньою) програмами підготовки фахівця певного рівня вищої освіти, та їх практичне використання при вирішенні конкретних інженерних, наукових, економіко-соціальних і виробничих задач у певній галузі професійної діяльності;

- розвиток та закріплення навичок самостійної роботи, оволодіння методикою досліджень та експериментування, фізичного або математичного моделювання, використання сучасних інформаційних технологій у процесі розв'язання питань, які передбачені завданням на кваліфікаційну роботу;

- визначення відповідності рівня підготовки випускника компетентностям, що визначаються освітньою програмою, його готовності та спроможності до самостійної роботи в умовах ринкової економіки, сучасного виробництва, прогресу науки та техніки.

Етапи кваліфікаційної роботи

Організаційний процес кваліфікаційної роботи складається з наступних етапів:

- **підготовчого**, який починається з отримання індивідуального завдання від керівника кваліфікаційної роботи щодо питань, які необхідно вирішити під час практики для виконання кваліфікаційної роботи (надалі Практика) за темою кваліфікаційної роботи (ознайомлення зі станом проблеми, збирання фактичних матеріалів, проведення необхідних спостережень, експериментів, досліджень тощо), включає освоєння програми практики і завершується складанням та захистом звіту про її проходження. Видом контролю роботи студента під час практики є залік згідно навчального плану;

- **основного**, тривалістю згідно з навчальним планом, який починається одразу після практики й завершується за 15 днів до захисту кваліфікаційної роботи на засіданні екзаменаційної комісії (ЕК). На цьому етапі кваліфікаційна робота повинна бути повністю виконана, перевірена керівником та консультантами;

заключного, який включає отримання відгуку керівника та рецензії на кваліфікаційну роботу, підпис завідувача випускової кафедри про допуск до захисту, проведення (за необхідності) попереднього захисту на кафедрі, подання кваліфікаційної роботи до ЕК (за два дні до її захисту на засіданні ЕК).

2 ТЕМАТИКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ

Теми кваліфікаційних робіт розробляє випускова кафедра з урахуванням специфіки спеціальностей та спеціалізації, за якими здійснюється підготовка фахівців, вимог галузевих стандартів вищої освіти (освітніх програм, засобів діагностики) для відповідного рівня вищої освіти; власного досвіду керівництва дипломним проектуванням; наукових досліджень та професійних інтересів професорсько-викладацького складу кафедри, замовлень і рекомендацій виробничих підприємств, науково-дослідних інститутів, галузевих міністерств і відомств тощо.

Окремі теми кваліфікаційних робіт можуть бути запропоновані студентами з відповідним обґрунтуванням доцільності їх розробки. Як правило, вони пов'язані з науково-дослідною роботою студента (НДРС) на кафедрі або його професійною діяльністю (для заочників). Студенти можуть запропонувати тему відповідно до їх уподобань, власних можливостей, максимального використання матеріалів курсового проектування, результатів НДРС, практичного досвіду роботи за фахом (для студентів, які поєднують навчання з роботою на підприємствах, в установах, фірмах тощо) та узгодити їх з керівником.

Теми кваліфікаційних робіт повинні бути актуальними, відповідати сучасному рівню науки, техніки і технологій, спрямовані на вирішення регіональних і національних потреб та проблем розвитку певної галузі економічної діяльності. Назва теми повинна бути, за можливості, короткою, чітко і конкретно відображати мету та основний зміст КР і бути однаковою в наказі ректора про закріплення тем і керівників за студентами, завданні на виконання КР, титульному аркуші КР, кресленнях, документах ЕК та в додатку до диплома. Як правило, вона повинна починатися з назви загального об'єкта проектування (системи, процесу), а закінчуватися назвою його складової (вузла, елемента, технологічної операції), яка докладно розробляється і розраховується у спеціальній частині кваліфікаційної роботи .

Назва теми комплексної кваліфікаційної роботи складається з назви загальної частини і, через крапку, з назви конкретної частини, яку відповідно до індивідуального завдання розробляє кожний студент.

У назві кваліфікаційної роботи, яка зазначається у бланку завдання, наказі про закріплення теми, протоколі ЕК, заліковій книжці студента та в додатку до диплома не дозволяється використовувати скорочення (абревіатури), крім загальноприйнятих.

Випускова кафедра повинна створити всі умови для своєчасного ознайомлення здобувачів вищої освіти з тематикою кваліфікаційних робіт. Поряд із наданням інформації про тематику кваліфікаційної роботи керівникам необхідно провести зі студентами бесіди та консультації стосовно мети, змісту,

проблематики, обсягу певного кваліфікаційної роботи із тим, щоб кожний студент повністю з'ясував особливості його розробки.

Тема кваліфікаційної роботи повинна бути узгоджена з завідувачем кафедри, після чого вона передається секретарю кафедри або відповідальному за організацію кваліфікаційної роботи на кафедрі для підготовки матеріалів з кваліфікаційної роботи, необхідних для використання на кафедрі та надання до дирекції ННІ/деканату факультету.

Переважна більшість тем кваліфікаційних робіт повинна присвячуватися розробці реальних проектів. Вони розглядається й ухвалюється на засіданні випускової кафедри та затверджується вченою радою ННІ/факультету.

Корекція або зміна теми кваліфікаційної роботи допускається, як виняток, після проходження студентом практики та захисту звіту за її результатами, упродовж одного тижня, а остаточне закріплення за студентом теми кваліфікаційної роботи та призначення керівника здійснюється наказом по університету протягом двох тижнів.

ТЕМАТИКИ КАФЕДРИ:

- Тракторна енергетика;
- Удосконалення гідроприводу автотракторної техніки;
- Альтернативні джерела енергії;
- Енергозбереження та екологічні аспекти в аграрному секторі;
- Дослідження можливостей підвищення тягово-зчіпних властивостей автотракторної техніки;
- Забезпечення функціональної стабільності автотракторної техніки;
- Удосконалення двигунів внутрішнього згоряння, їх систем та засобів контролю;
- Забезпечення функціональної стабільності сільськогосподарських агрегатів при збиранні;
- Підвищення технічного рівня повітроочисників для сучасних двигунів України;
- Розробка методики прогнозування функціональної стабільності автотракторної техніки;
- Підвищення технічного рівня автотракторної техніки;
- Дослідження автотракторної техніки;
- Покращення технічного обслуговування мобільних енергетичних засобів;
- Підвищення ефективності використання автотракторної техніки
- Інтелектуальні системи автомобілів;
- Діагностування електронних систем автомобілів.

3. КЕРІВНИЦТВО КВАЛІФІКАЦІЙНИМИ РОБОТАМИ

В університеті загальне керівництво організацією виконання кваліфікаційних робіт здійснює ректор згідно з законами "Про освіту" та "Про вищу освіту", постановами Кабінету Міністрів України та нормативними документами Міністерства освіти і науки України (МОН України). Він ставить завдання щодо забезпечення якості кваліфікаційних робіт, видає накази, які регламентують організацію роботи ректорату, дирекцій ННІ/деканатів факультетів, випускових кафедр щодо кваліфікаційних робіт, здійснює контроль за їх виконанням через проректора з науково-педагогічної роботи і підпорядковані йому структури університету, дирекції ННІ/деканів факультетів, організує регулярне обговорення стану кваліфікаційних робіт та результатів кваліфікаційної атестації студентів на засіданні ректорату, вченої та науково-методичної радах університету.

В **ННІ/факультеті** за організацію виконання та якість кваліфікаційної роботи відповідає директор/декан. Він здійснює керівництво й контроль з питань кваліфікаційних робіт через заступника дирекції/деканатів, та завідувачів випускових кафедр, організує регулярне обговорення стану кваліфікаційних робіт та результатів кваліфікаційної атестації студентів на вченій раді ННІ/факультету.

На випусковій кафедрі відповідальність за організацію та якість кваліфікаційної роботи несе завідувач кафедри. Він безпосередньо здійснює керівництво і контроль ходу виконання кваліфікаційних робіт.

Для керівництва кваліфікаційними роботами призначаються викладачі випускової кафедри, а також провідні співробітники наукових підрозділів кафедри або провідні спеціалісти у відповідній галузі з підприємств, науково–дослідних інститутів тощо. Керівники повинні мати досвід викладання дисциплін згідно з навчальним планом відповідної спеціальності та професійну компетентність.

Керівник кваліфікаційною роботою несе відповідальність за організацію та якість кваліфікаційної роботи.

Для керівництва кваліфікаційною роботою по темі на стику наукових інтересів різних галузей науки допускається керівництво двома викладачами різних кафедр або викладачем випускової кафедри та провідним спеціалістом у відповідній галузі з розділенням навчального навантаження відповідно внеску кожного з них.

За рішенням кафедри або на прохання керівника кваліфікаційної роботи також можуть призначатися консультанти здобувача освіти:

- зі специфічних виробничих, технічних, наукових питань;
- питань, які відносяться до компетенції кафедр загальної та професійної підготовки;
- техніко-економічного обґрунтування прийнятих рішень та розрахунків економічного ефекту;
- питань екології, безпеки життєдіяльності та охорони праці тощо.

Якщо рішення кафедри щодо призначення консультантів з певних питань

є обов'язковим для всіх кваліфікаційних робіт, то вказується конкретний час, відведений консультантам на одного здобувача освіти, та кафедра, яка виділяє викладачів для консультування.

Для контролю за належним оформленням кваліфікаційних робіт відповідно до діючих стандартів зі складу провідних викладачів випускової кафедри може призначатися відповідальний за нормоконтроль.

Час, відведений на керівництво одним здобувачем освіти, його консультування, відповідального за нормоконтроль, рецензування та захист, а також максимальна кількість здобувачів вищої освіти відповідного ступеню вищої освіти визначаються на підставі діючих норм МОН України (Наказ МОН №450 від 07.08.2002 р.) та Положення ХНТУСГ про розрахунок навантаження.

Загальна кількість здобувачів вищої освіти на одного керівника кваліфікаційної роботи не може перевищувати одночасно: 8 осіб рівня вищої освіти "бакалавр" та 5 осіб рівня вищої освіти "магістр".

Керівництво кваліфікаційними роботами магістрів викладачами кафедри, які не мають наукового ступеня, дозволяється як виняток і лише за умови, якщо вони ведуть наукові дослідження за темою дисертації або науковою тематикою кафедри з наданням завідувачем випускової кафедри службової записки на ім'я ректора (проректора) з обґрунтуванням та отриманням відповідного дозволу.

За викладачами, які здійснюють керівництво кваліфікаційною роботою вперше, можуть за рішенням кафедри закріплюватися консультантами (кураторами) досвідчені викладачі кафедри із зазначенням часу, який вони витрачають у розділі "Методична робота" індивідуального плану (але не більше 17 годин за кожного здобувача вищої освіти бакалавра або 30 годин кожного здобувача вищої освіти магістра).

Для забезпечення роботи екзаменаційної комісії (ЕК), призначається секретар ЕК. Якщо він призначається зі складу викладачів кафедри, то час, який ним витрачається на роботу в ЕК, зазначається в розділі індивідуального плану із записом: "Забезпечення роботи ЕК (секретар ЕК)".

3.1 Обов'язки керівників, консультантів, і рецензентів кваліфікаційних робіт та студентів-здобувачів вищої світи

3.1.1 Керівник кваліфікаційної роботи:

- розробляє теми кваліфікаційних робіт, подає їх до затвердження на засідання кафедри, а після оприлюднення тематики дає студентам необхідні пояснення за запропонованими темами;
- готує та видає студенту завдання на кваліфікаційну роботу за рекомендаціями та у визначені строки;
- видає рекомендації студенту щодо опрацювання необхідної літератури, нормативних і довідкових матеріалів, наукових видань тощо за темою кваліфікаційної роботи;
- допомагає здобувачу вищої освіти скласти календарний план-графік виконання роботи, затверджує та контролює його реалізацію. У разі суттєвих порушень, які можуть призвести до зриву встановлених термінів надання кваліфікаційної роботи до ЕК, інформує керівництво кафедри для

прийняття відповідних заходів, у тому числі й рішення про недопущення до захисту кваліфікаційної роботи;

- здійснює загальне керівництво кваліфікаційною роботою, причому, у виняткових випадках, за узгодженням із завідувачем випускової кафедри має право допускати до захисту кваліфікаційні роботи без візи консультанта;

- несе відповідальність за наявність у роботі помилок системного характеру. У разі невиконання здобувачем освіти його рекомендацій щодо виправлення таких помилок, зазначає це у відгуку;

- використовує відведений на керівництво кваліфікаційною роботою,

– систематичних (не менше одного разу на два тижні) співбесід, на яких здобувач вищої освіти інформує про стан виконання кваліфікаційної роботи, обговорюються можливі варіанти рішень, конкретизуються окремі пункти завдання тощо;

– консультацій здобувача вищої освіти з усіх питань, крім тих, що відносяться до компетенції консультантів з окремих розділів кваліфікаційної роботи;

– перевірки виконаної роботи (частинами або в цілому);

- готує відгук з характеристикою діяльності студента під час виконання кваліфікаційної роботи і несе відповідальність за його об'єктивність. Слід пам'ятати, що відгук керівника - це в основному характеристика професійних та громадянських якостей здобувача вищої освіти та його роботи в процесі виконання кваліфікаційної роботи. Відгук складається у довільній формі із зазначенням:

– головної мети кваліфікаційної роботи (в рамках науково-дослідної роботи кафедри, підприємства, НДІ тощо);

– відповідності виконаного кваліфікаційної роботи завданню;

– ступеня самостійності при виконанні кваліфікаційної роботи;

– рівня підготовленості здобувача вищої освіти до прийняття сучасних рішень;

– умінь аналізувати необхідні літературні джерела, приймати правильні (інженерні, наукові) рішення, застосовувати сучасні системні та інформаційні технології, проводити фізичне або математичне моделювання, обробляти та аналізувати результати експерименту;

– найбільш важливих теоретичних і практичних результатів, апробації їх (участь у конференціях, семінарах, оформлення патентів, публікація в наукових журналах тощо);

– інші питання, які характеризують професійні якості здобувача освіти;

- готує здобувача вищої освіти до захисту кваліфікаційної роботи, організує (за необхідності) попередній захист;

- разом з здобувачем освіти надає завідувачу випускової кафедри підготовлену, перевірену та завізовану ним та консультантами роботу для допуску його до захисту;

- як правило, має бути присутнім на засіданні ЕК при захисті кваліфікаційної роботи, керівником яких він є.

3.1.2 Консультант кваліфікаційної роботи:

- складає графік консультацій із зазначенням часу і місця їх проведення, погоджує його з керівником кваліфікаційної роботи та доводить до відома здобувача освіти;
- ставить, у межах його компетенції, завдання перед здобувачем освіти, добиваючись чіткого розуміння шляхів їх вирішення;
- рекомендує методи вирішення питань, залишаючи за здобувачем освіти право приймати остаточне рішення;
- інформує керівника кваліфікаційної роботи про стан виконання розділу, наполегливість та самостійність роботи здобувача вищої освіти над розділом, його ставлення до виконання рекомендацій та врахування зауважень консультанта;
- своєчасно перевіряє відповідний розділ кваліфікаційної роботи та підписує аркуш завдання кваліфікаційної роботи і, при необхідності, відповідний графічний (ілюстративний) матеріал.

3.1.3 Рецензент кваліфікаційної роботи:

- отримує від здобувача вищої освіти роботу для рецензування;
- докладно знайомиться зі змістом кваліфікаційної роботи та графічним матеріалом кваліфікаційної роботи, приділяє увагу науково-технічному рівню розробки, сучасності та раціональності прийнятих рішень, правильності розрахунків, використанню новітніх технологій, дотриманню вимог державних стандартів тощо. За необхідності запрошує здобувача вищої освіти на бесіду для отримання його пояснень з питань кваліфікаційної роботи;
- готує рецензію у письмовому або друкованому вигляді на бланку (див. додатки). Вона складається у довільній формі із зазначенням:

- відповідності кваліфікаційної роботи затвердженій темі та завданню;
- актуальності теми;
- реальності кваліфікаційної роботи (її виконання на замовлення підприємств, організацій, за науковою тематикою кафедри, НДІ тощо);
- глибини техніко-економічного обґрунтування прийняття рішень;
- ступеня використання сучасних досягнень науки, техніки, виробництва, інформаційних та інженерних технологій;
- оригінальності прийнятих рішень та отриманих результатів;
- правильності проведених розрахунків і конструкторсько-технологічних рішень;
- наявності і повноти експериментального (фізичного або математичного) підтвердження прийнятих рішень;
- якості виконання кваліфікаційної роботи, відповідності креслень вимогам чинних стандартів;
- можливості впровадження результатів кваліфікаційної роботи;
- недоліків кваліфікаційної роботи;
- оцінки кваліфікаційної роботи за затвердженою методикою і можливості присвоєння здобувачу вищої освіти відповідного ступеню вищої освіти (формулювання згідно з діючими нормативними документами).

Рецензія не повинна дублювати відгук керівника, тому що відгук керівника - це в основному характеристика професійних та громадянських якостей здобувача вищої освіти та його роботи в процесі кваліфікаційної

роботи, а рецензія - це характеристика якості безпосередньо кваліфікаційної роботи.

Випадки їх повного збігу свідчать про формальний підхід до рецензування і повинні своєчасно виявляться завідувачем випускової кафедри, який має вжити заходів щодо недопущення цього. Одним із них є вилучення відгуку керівника з проекту, що направляється на рецензування.

Якщо рецензент є співробітником зовнішньої організації (іншого ЗВО, НДІ, підприємства, установи тощо), то на бланку рецензії ставиться печатка цієї організації, яка засвідчує його підпис.

Негативна оцінка роботи, яка може бути висловлена в рецензії, не є підставою до недопущення її до захисту в ЕК.

3.1.4 Студент-здобувач ступеню вищої освіти

- Студент-здобувач ступеню вищої освіти має право:

– вибирати тему кваліфікаційної роботи з числа запропонованих випусковою кафедрою або запропонувати власну тему з необхідним обґрунтуванням доцільності її розробки і можливості виконання. У разі необхідності може ініціювати питання про зміну теми кваліфікаційної роботи, керівника та консультантів, але не пізніше одного тижня з початку виконання кваліфікаційної роботи. У всіх випадках він звертається з відповідною заявою на ім'я завідувача випускової кафедри;

– користуватися довідковою літературою та стандартами, зразками фрагментів кваліфікаційної роботи та графічного матеріалу, методичними вказівками щодо виконання та оформлення складових кваліфікаційної роботи та ін.;

– користуватися лабораторною та інформаційною базою кафедри, приладами, вимірювальною технікою тощо для проведення натурного експерименту, математичного моделювання або наукових досліджень за темою кваліфікаційної роботи;

– отримувати консультації керівника та консультантів роботи;

– самостійно вибирати варіанти вирішення завдань кваліфікаційної роботи;

– попереднього (на кафедрі) захисту кваліфікаційної роботи;

– звертатися (в усній або письмовій формі) до голови ЕК, керівництва ННІ/факультету, університету та МОН України зі скаргами або апеляціями щодо порушення його прав.

Оцінка, яка за результатами захисту кваліфікаційної роботи виставлена ЕК, оскарженню не підлягає.

- Студент зобов'язаний:

– своєчасно вибрати тему кваліфікаційної роботи та отримати конкретні завдання від керівника роботи на підбирання та опрацювання матеріалів, необхідних для виконання кваліфікаційної роботи;

– на практиці ознайомитися з практичною реалізацією питань організації та управління виробництвом (підприємством, фірмою тощо), охороною праці, вирішенням питань екології, безпеки життєдіяльності, техніко-економічних і спеціальних питань за темою кваліфікаційної роботи;

– після складання та захисту звіту з практики отримати у керівника кваліфікаційної роботи (КР) остаточне завдання на кваліфікаційну роботу, з'ясувати зміст, особливості та вимоги до виконання його окремих питань;

– скласти та узгодити з керівником роботи календарний план-графік виконання кваліфікаційної роботи з урахуванням трудомісткості розділів, необхідності перевірки матеріалів керівником та консультантами, отримання відгуку керівника і рецензії та своєчасного надання повністю підготовленої і перевіреної та допущеної до захисту роботи не менш ніж за два дні до її захисту в ЕК;

– регулярно, не рідше одного разу на два тижні, інформувати керівника про стан виконання роботи відповідно до плану-графіка, надавати на його вимогу необхідні матеріали для перевірки;

– самостійно виконувати індивідуальний проект або індивідуальну частину роботи;

– при розробці питань враховувати сучасні досягнення науки і техніки, використовувати передові методики наукових та експериментальних досліджень, приймати оптимальні рішення із застосуванням системного підходу;

– при проектуванні конкретних зразків техніки та розробці технологічних процесів виробництва, проведенні різного роду розрахунків та моделюванні використовувати сучасні комп'ютерні технології;

– відповідати за правильність прийнятих рішень, обґрунтувань, розрахунків, якість оформлення кваліфікаційної роботи та графічного матеріалу, їх відповідність методичним вказівкам (рекомендаціям) з кваліфікаційної роботи випускової кафедри, існуючим нормативним документам та державним стандартам;

– дотримуватися календарного плану-графіка виконання кваліфікаційної роботи, встановлених правил поведінки в університеті, своєчасно та адекватно реагувати на зауваження та рекомендації керівника і консультантів кваліфікаційної роботи;

– у встановлений термін подати роботу для перевірки керівнику та консультантам і після усунення їх зауважень повернути керівнику для отримання його відгуку;

– отримати всі необхідні підписи на титульному аркуші і аркуші завдання кваліфікаційної роботи та на кресленнях, а також резолюцію завідувача випускової кафедри про допуск до захисту;

– особисто подати кваліфікаційну роботу, допущену до захисту, рецензенту; на його вимогу надати необхідні пояснення з питань, які розроблялися в кваліфікаційній роботі;

– ознайомитися зі змістом відгуків керівника і рецензента та підготувати (у разі необхідності) аргументовані відповіді на їх зауваження при захисті кваліфікаційної роботи в ЕК. Вносити будь-які зміни або виправлення в кваліфікаційну роботу після отримання відгуків керівника та рецензента забороняється;

– за рішенням випускової кафедри або з власної ініціативи та за згодою керівника роботи пройти попередній захист КР на кафедрі або в організації, де

виконувалась КР;

– у строк, визначений секретарем ЕК, надати КР до ЕК;

– своєчасно прибути на захист КР або попередити завідувача випускової кафедри, директора ННІ/декана та голову ЕК (через секретаря ЕК) про неможливість присутності на захисті із зазначенням причин цього та наступним наданням документів, які засвідчують поважність причин. У разі відсутності таких документів ЕК може прийняти рішення про неатестацію студента як такого, що не з'явився на захист КР без поважних причин, з подальшим відрахуванням з університету. Якщо студент не мав змоги заздалегідь попередити про неможливість своєї присутності на захисті, але в період роботи ЕК надав необхідні виправдні документи, ЕК може перенести дату захисту.

4. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ, ОБСЯГУ ТА ЗМІСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Кваліфікаційні роботи різних рівнів вищої освіти за обсягом, повнотою та інженерним (науковим) рівнем розробки (дослідження) питань розрізняються, що є наслідком відмінності виробничих задач діяльності фахівця.

Кваліфікаційна робота складається з пояснювальної записки та обов'язкового ілюстративного матеріалу (плакатів, які містять діаграми, графіки залежностей, таблиці, рисунки тощо). Крім того, при захисті може використовуватись додатково демонстраційний матеріал в графічному (на папері, плівках), електронному (відеоматеріали, мультимедіа, презентації тощо) або натурному (моделі, макети, зразки виробів тощо) вигляді.

Кваліфікаційна робота повинна мати загальний обсяг: пояснювальна записка – до 50 сторінок (СВО – бакалавр), до 70 сторінок (СВО – магістр), а для суспільних і гуманітарних наук - до 100 сторінок (СВО – бакалавр), до 120 сторінок (СВО – магістр); обов'язковий ілюстративний матеріал – мультимедійна презентація, яка повинна містити мінімальну кількість слайдів 7 та максимальна кількість 16 слайдів.

Розв'язання основних задач кваліфікаційної роботи повинно ґрунтуватись на аналізі відомих досліджень і розробок предмета дослідження, описаних в науковій літературі та патентах. Об'єктивність і достовірність вибору оптимальних варіантів методів дослідження, а у випадках наявності елементів дослідно-конструкторських розробок – оптимального варіанта конструкторського розв'язання предмета дослідження необхідно підтвердити науково-технічним та техніко-економічним обґрунтуванням.

Для розв'язування дослідницьких й оптимізаційних задач слід використовувати математичне та комп'ютерне моделювання, прикладні комп'ютерні програми, навчальну і наукову літературу.

Кваліфікаційна робота повинна у стислій та чіткій формі розкривати творчий задум, містити аналіз сучасного стану проблеми, методів вирішення завдань роботи, обґрунтування їх оптимальності, методики та результати розрахунків, опис проведених експериментів, аналіз їх результатів і висновки з них; містити необхідні ілюстрації, ескізи, графіки, діаграми, таблиці, схеми, малюнки та ін. В ній мають бути відсутні загальновідомі положення, зайві описи, виведення складних формул тощо. Всі одиниці вимірювання повинні бути приведені в системі СІ.

Структура кваліфікаційної роботи умовно поділяється на вступну частину, основну частину та додатки.

- Вступна частина:

– титульний аркуш, оформлений відповідним чином.

–завдання на кваліфікаційну роботу;

–зміст;

– вступ (актуальність, мета, задачі, об'єкт та предмет дослідження, методи дослідження, наукова новизна отриманих результатів та їх практичне значення, публікації (за їх наявності)).

● Основна частина (розділи цієї частини можуть варіюватися залежно від мети і задач, які розв'язуються в процесі роботи):

– розділи, які розкривають основний зміст роботи відповідно до переліку питань, наданих у завданні на кваліфікаційну роботу;

– техніко-економічне обґрунтування та питання організації виробництва (за необхідністю);

– питання охорони праці, техніки безпеки, екології та охорони навколишнього середовища тощо (за необхідністю);

–методичний розділ (за необхідністю);

–висновки;

–перелік використаних джерел.

●Додатки.

Реферат (анотація) обсягом до однієї сторінки державною мовою повинен стисло відображати загальну характеристику та основний зміст роботи і містити:

– відомості про обсяг кваліфікаційної роботи, кількість ілюстрацій, таблиць, креслень, додатків і бібліографічних найменувань за переліком посилань;

– мету проекту (роботи), використані методи та отримані результати (характеристика об'єкту проектування, нові якісні та кількісні показники, економічний ефект тощо);

– рекомендації щодо використання або (та) результати впровадження розробок або досліджень (отримані патенти, прийняті заявки на патент, публікація в наукових журналах, акти про впровадження тощо);

– перелік ключових слів (не більше 10).

Вступ повинен відображати актуальність і новизну роботи та містити:

– обґрунтування необхідності нової розробки або удосконалення (модернізації) існуючого об'єкта дослідження на основі аналізу сучасного стану проблеми за даними вітчизняної та зарубіжної науково-технічної літератури, патентного пошуку та досвіду роботи підприємств, установ, провідних фірм у відповідній галузі виробництва, економіки або науки;

– обґрунтування основних рішень або напрямків досліджень;

– можливі галузі застосування результатів роботи.

Основна частина кваліфікаційної роботи повинна включати:

– розробку вимог до характеристик об'єкта дослідження;

– вибір і обґрунтування оптимальності технічних рішень або теоретичних та експериментальних методів досліджень поставлених задач;

– вибір та обґрунтування можливих варіантів технічної реалізації та методів розрахунків параметрів елементів (електричних схем, механічних елементів на міцність та ін.);

– експериментальні дослідження (за необхідністю), розробку методики досліджень, опис експериментального обладнання, аналіз результатів експерименту;

– техніко-економічне обґрунтування дослідження (за необхідністю);

– методичну частину проекту (за необхідністю);

– пропозиції та заходи щодо забезпечення охорони праці, техніки безпеки, екології та охорони довкілля (за необхідністю);

– загальні висновки щодо відповідності отриманих результатів завданню на кваліфікаційну роботу та висунутим вимогам, можливість впровадження або застосування результатів.

Окремі розділи також повинні закінчуватися конкретними висновками.

До додатків виносяться:

– технічні матеріли на кваліфікаційну роботу (креслення тощо);

– специфікації на складальні креслення;

– методики і протоколи випробувань;

– результати патентного дослідження;

– виведення розрахункових формул;

– роздруки і матеріали розрахунків, одержані на ЕОМ;

– матеріалі статей і тез, опубліковані у відкритому друці;

– розроблена здобувачем технічна документація;

– акти про впровадження у виробництво та копії патентів, отриманих магістрантом (за наявності);

– інші матеріали, які допомагають більш повно і докладно розкрити задум та шляхи реалізації роботи.

5 ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Оформлення кваліфікаційної роботи повинно відповідати вимогам до звітів про НДР/ДСТУ 3008:2015 "Документація. Звіти в сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання".

Структура і правила оформлення.

Кваліфікаційну роботу друкують на одній стороні аркуша білого паперу формату А4, шрифт – Times New Roman (для виділення прикладів, понять тощо допускається використання інших шрифтів), розмір шрифту – 14, відстань між рядками 1,5 інтервали (до 30 рядків на сторінці), верхній і нижній відступи – 20 мм, лівий – 30 мм, правий – 10 мм, відступ першого рядка абзацу – 1,25 см. Шрифт друку повинен бути чітким. Щільність тексту повинна бути однаковою. Друкарські помилки можна виправляти підчищенням або зафарбуванням коректором, але більше двох виправлень на сторінці не робити. Не допускається виділення тексту чи окремих його фрагментів курсивом або жирним шрифтом.

Кожну формулу записують з нового рядка, з вирівнюванням по центру. Між формулою і текстом пропускають один рядок.

Умовні буквені позначення (символи) в формулі наводять в тексті або зразу ж під формулою. Для цього після формули ставлять кому і записують пояснення до кожного символу з нового рядка в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі, розділяючи крапкою з комою. Перший рядок повинен починатися з абзацу зі слова – "де" і без будь-якого знака після нього.

Всі формули нумерують в межах розділу арабськими числами. Номер вказують в круглих дужках по правому краю на рівні закінчення формули.

Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, розділених крапкою.

Приклад:

$$W_k = 1 - \frac{1}{K_k} - \frac{v}{m} \cdot \frac{dm/dt}{\dot{v}_k}, \qquad (9)$$

де $K_k = -\dot{v}_k / \dot{v}_c$ – коефіцієнт керованості;

$\dot{v}_k$, $\dot{v}_c$ – відповідно керуюче прискорення та прискорення сил опору виходу трактора із стану рівноваги;

v – швидкість руху трактора;

m – маса транспортного агрегату в даний момент часу;

dm/dt – швидкість зміни маси транспортного агрегату змінної маси.

Текст основної частини роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти, підпункти. **Заголовки структурних частин роботи**: РЕФЕРАТ, ЗМІСТ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ друкують великими літерами по центру жирним шрифтом.

Заголовки структурної частини (розділи) також друкують великими літерами по центру жирним шрифтом. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу жирним шрифтом. **Крапку в кінці заголовка не ставлять.** Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацу в розрядку в підбір до тексту. В кінці заголовка ставиться крапка. Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) і текстом повинна дорівнювати 3–4 інтервалам. Кожну структурну частину кваліфікаційної роботи треба починати з нової сторінки.

Ілюстрації (креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми, фотознімки) слід розміщувати безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше, або на наступній сторінці. На всі ілюстрації мають бути посилання.

Креслення, рисунки, графіки, схеми, діаграми мають відповідати вимогам стандартів.

Ілюстрації можуть мати назву, яку розміщують під ілюстрацією. За необхідності під ілюстрацією розміщують пояснювальні дані (під рисунковий текст).

Ілюстрація позначається словом "Рисунок __", яке разом з назвою ілюстрації розміщують після пояснювальних даних, наприклад, "Рисунок 3.1 – Схема розміщення".

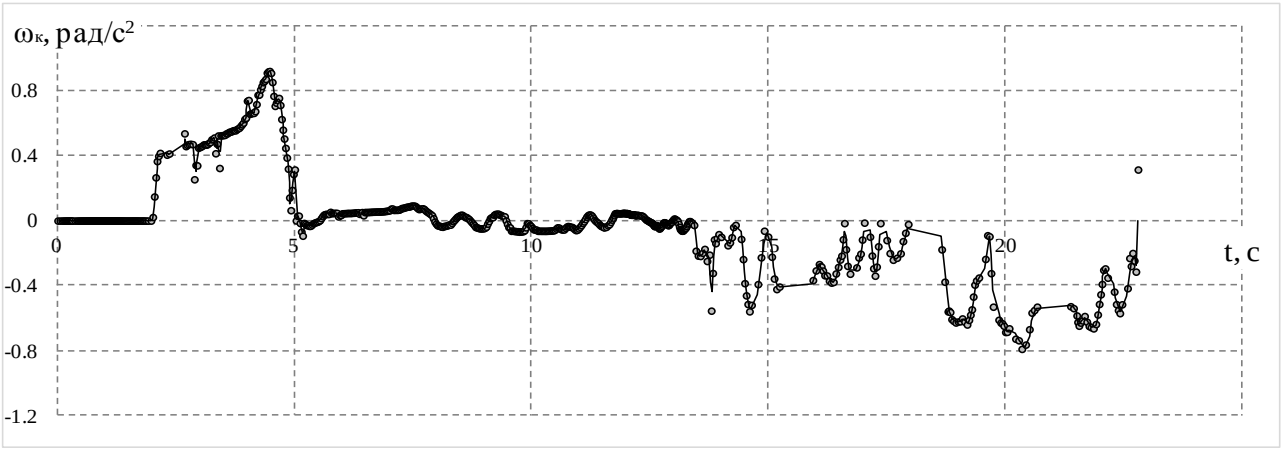

Рисунок 3.6 – Залежність кутового прискорення рульового колеса $\dot{\omega}_к$ трактора та транспортного агрегату John Deere 8310R + МЖТ-16 від часу *t*.

Ілюстрації слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком ілюстрацій, наведених у додатках.

Номер ілюстрації складається з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, відокремлених крапкою, наприклад, рисунок 3.2 – другий рисунок третього розділу.

Якщо ілюстрація не вміщується та одній сторінці, можна переносити її на інші сторінки, вміщуючи назву ілюстрації на першій сторінці, пояснювальні дані – на кожній сторінці, і під ними позначають: "Рисунок __, аркуш __".

Ілюстрації, за необхідності, можуть бути перелічені в змісті з зазначенням їх номерів, назв і номерів сторінок, на яких вони вміщені.

Цифровий матеріал, як правило, оформлюють у вигляді таблиць.

Приклад:

Таблиця 1.1 – Значення коефіцієнту спотворення синусоїдальності кривої напруги (у відсотках)

Нормально допустиме значення при $U_{ном}$, кВ				Гранично допустиме значення при $U_{ном}$, кВ			
0,38	6-20	35	110-330	0,38	6-20	35	110-330
8,0	5,0	4,0	2,0	12,0	8,0	6,0	3,0

Горизонтальні та вертикальні лінії, які розмежовують рядки таблиці, а також лінії зліва, справа і знизу, що обмежують таблицю, можна не проводити якщо їх відсутність не утруднює користування таблицею.

Таблицю слід розташовувати безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці мають бути посилання в тексті.

Таблиці слід нумерувати арабськими цифрами порядковою нумерацією в межах розділу, за винятком таблиць, що наводяться у додатках. Номер таблиці складається з номера розділу і порядкового номера таблиці, відокремлених крапкою, наприклад, таблиця 2.1 – перша таблиця другого розділу.

Таблиця може мати назву, яку друкують малими літерами (крім першої великої) і розміщують над таблицею. Назва має бути стислою і відбивати зміст таблиці.

Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під одною, або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, повторюючи в кожній частині таблиці її головку і боковик.

При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик заміняти відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці.

Слово "Таблиця __" вказують один раз зліва над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: "Продовження таблиці __" з зазначенням номера таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком.

Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуть з великої літери. В кінці заголовків в підзаголовків таблиць крапки не ставлять. Заголовки і підзаголовки граф указують в однині.

Інші вимоги до виконання таблиць – відповідно до чинних стандартів на технічну документацію.

До загального обсягу кваліфікаційної роботи не входять додатки, список використаних джерел, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Водночас усі сторінки зазначених елементів роботи підлягають нумерації.

Ілюстративний матеріал для захисту кваліфікаційної роботи повинен бути виконано у вигляді плакатів, креслень і презентуватися за допомогою проекторів та комп'ютерних засобів. Зміст презентаційного матеріалу повинен з достатньою повнотою відображати основні положення, які виносяться на захист, та містити:

1 слайд – тема кваліфікаційної роботи, прізвище та ініціали здобувача освіти, група, прізвище та ініціали наукового керівника.

2, 3, 4 слайд – мета, предмет, об'єкт, задачі дослідження. Актуальність кваліфікаційної роботи.

Приблизно два слайди відображають зміст та основні моменти методичної частини кваліфікаційної роботи.

Інші слайди – відповідно до змісту роботи.

6 ПЕРЕВІРКА КВАЛІФІКАЦІЙНИХ РОБІТ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ ТА ПОКАЗНИКИ ОРИГІНАЛЬНОСТІ ТЕКСТІВ

1 Кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти усіх ступенів (бакалавр, магістр) повинні проходити перевірку на академічний плагіат. Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють завідувачі кафедр.

2 Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду на засіданні кафедри. Для здійснення перевірки автор твору звертаються з заявою на ім’я керівника структурного підрозділу, в якій дає згоду на перевірку свого твору та інформує керівника щодо результатів попередньої (самостійної) перевірки на плагіат (Додаток А).

Роботи, що підлягають перевірці на плагіат, надаються авторами в електронному вигляді у представлених форматах: *.doc, *.docx, *.rtf.

3 Положенням про кваліфікаційну роботу та кваліфікаційну атестацію встановлюються такі показники оригінальності текстів:

- текст є оригінальним (висока унікальність), робота допускається до захисту або опублікування 85% -100%;
- оригінальність задовільна (середня унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки 70% -84%;

- оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота потребує доопрацювання та повторної перевірки 50% -69%;

- оригінальність незадовільна (низька унікальність), слід пересвідчитись у наявності посилань на першоджерела, робота відхиляється без права подальшого розгляду менше 50%.

4 Низький відсоток оригінальності робіт здобувачів вищої освіти є підставою недопущення до захисту та відправку матеріалів на доопрацювання або видачу нового варіанта завдання.

5 Результати перевірки на академічний плагіат оформлюються протоколом. Строк перевірки не повинен перевищувати два тижні. За результатами перевірки автору роботи надається довідка за формою (Додаток Б).

6 У разі незгоди з результатами перевірки автор роботи має право подати на апеляцію. Апеляція подається на ім'я директора ННІ/декана факультету у триденний термін після оголошення результатів перевірки. У цьому випадку за дорученням директора ННІ/декана створюється комісія для розгляду апеляції, яка повинна розглянути апеляційну заяву у тижневий термін після створення комісії. До складу апеляційної комісії обов’язково залучається представник органу студентського самоврядування.

Про дату, місце та час проведення засідання апеляційної комісії заявника попереджають за допомогою наявних засобів зв’язку щонайменше за два робочі дні. Якщо заявник не з’явився на засідання комісії, то питання розглядається за його відсутності.

У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів.

Результати засідання апеляційної комісії оформлюються відповідним протоколом.

7 В окремих випадках комісія за фактами академічного плагіату також може створюватися службовим розпорядженням ректора за поданням проректора з науково-педагогічної роботи. До складу такої комісії можуть включатися кваліфіковані фахівці (за згодою), які не є співробітниками Університету.

Форми документів для кваліфікаційної роботи здобувачів освіти ХНТУСГ

Харківський національний технічний університет
сільського господарства ім. Петра Василенка
(повне найменування вищого навчального закладу)

_____
(повне найменування інституту, назва факультету)

_____
(повна назва кафедри)

Кваліфікаційна робота

(*дипломна робота чи дипломний проект*)
Кваліфікаційний рівень _____

на тему_____

Виконав: студент ____ курсу, групи ____
спеціальності _____
(шифр і назва спеціальності)

_____
(прізвище та ініціали)

Керівник _____
(прізвище та ініціали)

Рецензент _____
(прізвище та ініціали)

Харків - 20__ року

Примітки:
Форму призначено титульною сторінкою кваліфікаційної роботи.
*Формат бланка А4 (210 × 297 мм), 1 сторінка._

Харківський національний технічний університет
сільського господарства ім. Петра Василенка
(повне найменування вищого навчального закладу)

ННІ/факультет_____
(назва ННІ/факультету)

Кафедра_____
(назва кафедри)

Кваліфікаційний рівень _____

Галузь знань_____
(шифр і назва)

Спеціальність_____
(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри

_____
(назва кафедри)

_____ _____
(підпис) (прізвище, ім'я, по батькові)

"_____ "_____ 20____ року

_____

ЗАВДАННЯ

на кваліфікаційну роботу (*дипломна робота чи дипломний проект*) **студенту**

_____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема кваліфікаційної роботи _____
(назва)

керівник кваліфікаційної роботи _____,
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом вищого навчального закладу від " "___ _____20 __р. № ___.

2. Строк подання студентом кваліфікаційної роботи "___ "_____ 20__ року

3. Вихідні дані до кваліфікаційної роботи _____

4. Зміст кваліфікаційної роботи _____
(перелік питань, які потрібно розробити)

5. Перелік графічного матеріалу _____
(з точним зазначенням обов'язкових креслень)

6. Консультанти розділів кваліфікаційної роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання: "___" _____ 20__ року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів кваліфікаційної роботи	Примітка

Студент _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник кваліфікаційної роботи
(*дипломна робота чи дипломний проект*) _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Примітки:

1. Форму призначено для видачі завдання студенту на виконання кваліфікаційної роботи і контролю за ходом роботи з боку кафедри і директора ННІ/декана факультету.

2. Розробляється керівником кваліфікаційної роботи. Видається.

3. Формат бланка А4 (210 × 297 мм), 2 сторінки.

ВІДГУК

керівника кваліфікаційної роботи(*дипломна робота чи дипломний проект*)
ступеню вищої освіти "_____"

Харківський національний технічний університет
сільського господарства ім. Петра Василенка
(повне найменування вищого навчального закладу)

Керівник кваліфікаційної роботи: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

ННІ/факультет: _____
(назва ННІ/факультету)

Кафедра: _____
(назва кафедри)

Виконаної на тему: _____
(назва)

Здобувачем освіти: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

(складається у довільній формі із зазначенням: головної цілі кваліфікаційної роботи, в інтересах або на замовлення якої організації він виконаний (в рамках науково-дослідної роботи кафедри, підприємства, НДІ тощо); відповідності виконаного кваліфікаційної роботи завданню; ступеня самостійності при виконанні кваліфікаційної роботи; рівня підготовленості здобувача вищої освіти до прийняття сучасних рішень; умінь аналізувати необхідні літературні джерела, приймати правильні (інженерні, наукові) рішення, застосовувати сучасні системні та інформаційні технології, проводити фізичне або математичне моделювання, обробляти та аналізувати результати експерименту; найбільш важливих теоретичних і практичних результатів, апробації їх (участь у конференціях, семінарах, оформлення патентів, публікація в наукових журналах тощо); загальної оцінки виконаної кваліфікаційної роботи відповідності якості підготовки здобувача вищої освіти і можливості присвоєння йому відповідної кваліфікації; інші питання, які характеризують професійні якості здобувача освіти)

Керівник кваліфікаційної роботи (*дипломна робота чи дипломний проект*)

_____ _____ _____
(посада, вчені звання, ступінь) (підпис) (прізвище та ініціали)

"____ " _____ 20 ___ року

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу(*дипломна робота чи дипломний проект*)
ступеню вищої освіти "_____"

Харківський національний технічний університет
сільського господарства ім. Петра Василенка
(повне найменування вищого навчального закладу)

Виконана на тему:

(назва)

Здобувачем освіти:

(прізвище, ім'я, по батькові)

(складається у довільній формі із зазначенням: відповідності кваліфікаційної роботи затвердженій темі та завданню на кваліфікаційну роботу; актуальності теми; її реальності (виконання на замовлення підприємств, організацій, за науковою тематикою кафедри, НДІ тощо); глибину техніко-економічного обґрунтування прийняття рішень; ступеня використання сучасних досягнень науки, техніки, виробництва, інформаційних та інженерних технологій; оригінальності прийнятих рішень та отриманих результатів; правильності проведених розрахунків і конструкторсько-технологічних рішень; наявності і повноти експериментального (фізичного або математичного) підтвердження прийнятих рішень; якості виконання кваліфікаційної роботи, відповідності креслень вимогам ДСТУ, ЕСКД; можливості впровадження результатів; недоліків; оцінки кваліфікаційної роботи і можливості присвоєння здобувачу вищої освіти відповідної кваліфікації (формулювання кваліфікації - згідно з навчальним планом напряму підготовки або спеціальності).

Проект заслуговує оцінки _____

Рецензент

_____ _____ _____
(посада, вчені звання, ступінь) (підпис) (прізвище та ініціали)

"____ " _____ 20 ___ року

Печатка установи, організації рецензента (тільки для зовнішнього рецензента)

Додаток А

Директору ННІ/Декану факультету

_____
(назва ННІ/факультету)

_____
(ПІБ директора ННІ/декана факультету)

_____
(місце навчання)

_____
(ПІБ заявника)

ЗАЯВА

Я, автор кваліфікаційної роботи _____
(назва та об'єм кваліфікаційної роботи)

Засвідчую, що подана мною кваліфікаційна робота (*дипломна робота чи дипломний проект*) уявляє самостійно проведене дослідження і не містить плагіату.

Кваліфікаційна робота (*дипломна робота чи дипломний проект*) перевірялася _____
(ПІБ та посада хто здійснював перевірку)
на наявність плагіату з використанням програмних засобів _____
(назва програмного засобу)

Рівень оригінальності твору за результатами перевірки становить ___ відсотків.

Всі виявлені у кваліфікаційній роботи (дипломна робота чи дипломний проект) запозичення є правомірними, а саме:

_____
(обґрунтування правомірності запозичень)

Автор надає дозвіл на перевірку кваліфікаційної роботи на оригінальність відповідальному за перевірку з метою запобігання плагіату.

Автор гарантує, що ним одержано всі необхідні дозволи на використання у даній кваліфікаційній роботи (дипломної чи проекту) матеріалів, що охороняються авторським правом.

Автор _____ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

"____ "_____ 20___ року

Додаток Б

ВИСНОВОК
про рівень оригінальності кваліфікаційної роботи
(*дипломна робота чи дипломний проект***)**

Харківський національний технічний університет
сільського господарства ім. Петра Василенка
(повне найменування вищого навчального закладу)

ННІ/факультет: _____
(назва ННІ/факультету)

Кафедра: _____
(назва кафедри)

Автор: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Виконаної на тему: _____
(назва)

Обсяг твору _____
(друк. арк.)

Програмно-технічні засоби перевірки на оригінальність твору: _____
(назва)

Результати перевірки на оригінальність кваліфікаційної роботи

Назва структурного елементу роботи (розділів)	Обсяг рукопису	Обсяг роботи, яку перевірено на оригінальність	Показник оригінальності (у відсотках)	Обґрунтування використання запозичень
Всього				

Кваліфікаційні роботи, обсяг яких перевищує 2 друк.арк., можуть перевірятися на оригінальність тексту вибірково, але обсяг матеріалів, що перевіряються не повинен становити менше 25% кваліфікаційної роботи.

Загальний висновок відповідального за перевірку: _____

_____
(вказується оцінка оригінальності та рекомендації)

Відповідальний за перевірку

_____ _____ _____
(посада, вчені звання, ступінь) (підпис) (прізвище та ініціали)

"___"_____ 20__ року